

Ein cyf: MA-(P)/JM/5133/19

Lynne Neagle AC
Cadeirydd, y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
Caerdydd, CF99 1NA

16 Hydref 2019

Annwyl Lynne,

Yn dilyn fy ymddangosiad o'ch blaen yn ddiweddar yn sesiwn y Pwyllgor ar 2 Hydref 2019, cytunais i ddarparu gwybodaeth bellach ichi i ychwanegu at yr atebion a roddwyd i rai o'ch cwestiynau.

Yn ystod trafodaethau, cadarnheais bod bron i 16,000 o blant ledled Cymru yn defnyddio'r Cynnig Gofal Plant erbyn diwedd mis Gorffennaf, a bod 29% ohonynt yn defnyddio darpariaeth mewn lleoliadau Cymraeg neu ddwyieithog. Gofynnwyd imi ddarparu niferoedd y plant sy'n defnyddio'r Cynnig mewn lleoliadau Cymraeg eu hiaith, heb gynnwys y lleoliadau dwyieithog.

Mae hyn yn rhywbeth yr hoffem ei wybod, ac rydym wedi bod yn ceisio cyfrifo'r nifer o'r setiau data tymhorol ar gyfer y Cynnig, sydd, er eu bod yn ddiennw, yn cynnwys manylion hyd at lefel cofnodion unigol. Fodd bynnag, oherwydd y ffyrdd y cesglir data ar gyfer y Cynnig ar hyn o bryd gan y gwahanol systemau a ddefnyddir i'w weinyddu, a'r anawsterau o ran nodi iaith darpariaeth gofal plant, nid oes gennym ddarlun manwl gywir o ddarpariaeth 'Gymraeg' a 'dwyieithog' ar wahân ledled Cymru, a ddarperir drwy'r Cynnig Gofal Plant.

Rydym yn gweithio gydag Arolygiaeth Gofal Cymru a'r awdurdodau lleol i wella'r data hyn ac i ddarparu darlun manylach o ran iaith o'r ddarpariaeth a gyflwynir drwy'r Cynnig yn y dyfodol.

Hefyd, gofynnodd y Pwyllgor am ragor o wybodaeth am y costau sydd ynghlwm â'r trefniant i CThEM weinyddu'r Cynnig, o'u cymharu â chost ei weinyddu gan awdurdodau lleol.

Yr amcangyfrif a ddarparwyd gan CThEM ar gyfer cost flynyddol cynnal y gwiriadau cymhwysedd oedd £2 filiwn y flwyddyn, gan gynnwys cefnogi'r system a chynnal llinell gymorth ddwyieithog. Yr amcangyfrif o gost bresennol gwasanaeth cyfatebol gan awdurdodau lleol yw £1 filiwn, ar sail 40% o amser yr awdurdodau gweithredu'n cael ei dreulio ar y rhan hon o'r gwasanaeth. Y prif wahaniaeth yn lefel y gwasanaethau a ddarperir am yr arian yw y bydd rhaid i rieni ddarparu tystiolaeth o'u cyflogau o dan y drefn bresennol

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Gohebiaeth.Julie.Morgan@llyw.cymru
Correspondence.Julie.Morgan@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

ac na fyddai angen i rieni cyflogedig wneud hyn pe byddem yn defnyddio system CThEM. Byddai rhaid nodi manylion rhieni hunangyflogedig, a rhieni ag amgylchiadau anarferol eraill, â llaw ni waeth pa system a ddefnyddir. Amcangyfrifodd yr Achos Busnes y byddai gwahaniaeth o tua £0.4 miliwn o ran cost amser i rieni, o ofyn iddynt lanlwytho manylion cyflog safonol â llaw.

Mae'r Pwyllgor wedi gofyn am wybodaeth ynghylch cyfraddau defnyddio cynigion gofal plant Dechrau'n Deg. Cyn ateb yr ymholiad ynghylch cyfraddau defnyddio, efallai y bydd o gymorth i'r Pwyllgor os ydw i'n nodi gweithdrefn rheoli cyfrifon blynyddol Dechrau'n Deg.

Mae pob Awdurdod Lleol yn cyflwyno cynllun cyflenwi Dechrau'n Deg cyn cael cadarnhau eu dyraniad grant am y flwyddyn yn ffurfiol. Mae Rheolwyr Cyfrif yn craffu ar y cynlluniau hyn ac yn cytuno arnynt, fel cofnodion ffurfiol o fwriad rhaglen flynyddol yr Awdurdod Lleol o ran cyflenwi. Ym mis Gorffennaf, cyhoeddir bwletin ystadegol blynyddol Dechrau'n Deg sy'n ei gwneud yn bosibl cymharu data flwyddyn wrth flwyddyn. Mae cyfarfodydd cyfrif ffurfiol ag Awdurdodau Lleol yn digwydd ym mis Tachwedd fel rheol, ac maent yn cyd-fynd â chyhoeddi data Tymor 1 Dechrau'n Deg. Defnyddir y setiau data hyn mewn cyfarfodydd cyfrif i nodi tueddiadau, materion sy'n destun pryder ac arfer da, ochr yn ochr â nodi cynnydd. Os oes pryderon sylweddol ynghylch cyflenwi, bydd trafod pellach rhwng Rheolwyr Cyfrif a thimau Dechrau'n Deg lleol.

Ac ystyried pryderon penodol y Pwyllgor ynghylch cyfraddau defnydd gofal plant Dechrau'n Deg, mae fy swyddogion wedi gofyn i siroedd Ceredigion a Dinbych am eglurhad pellach cyn cynnal unrhyw waith monitro ffurfiol. Fel y soniais yn ystod y sesiwn dystiolaeth, mae amrywiaeth o ffactorau sydd efallai'n dylanwadu ar faint o ddefnydd a wneir o'r gwasanaeth ac, o ran yr Awdurdodau Lleol dan sylw, mae'r rhain yn cynnwys natur symudol rhai teuluoedd a dewis teulu p'un a ydynt am elwa ar y cynnig gofal plant ai peidio.

Yn olaf, bu trafodaeth yn y Pwyllgor ynghylch gwaith Rhaglen Drawsnewid y Blynyddoedd Cynnar. Roeddwn eisiau manteisio ar y cyfle hwn i ddarparu rhagor o wybodaeth am y gwaith hwn, ac i roi syniad ichi o'r amserlen.

Fel y soniais yn ystod sesiwn y Pwyllgor, mae wyth BGC yn cynnal rhaglenni gwaith i sefydlu beth sydd ei angen er mwyn creu system ar gyfer y blynyddoedd cynnar yn lleol sy'n fwy ymatebol a chydgyssylltiedig. Maen nhw'n canolbwyntio ar gydgyssylltu gwasanaethau, cynllunio, comisiynu a'r ffordd orau o nodi anghenion ac o fynd i'r afael â nhw.

Megis dechrau mae'r rhaglen ac mae'r awdurdodau braenaru ar gamau gwahanol yn ei datblygiad. Bydd gwaith yr awdurdodau braenaru yn helpu i lunio fframwaith cenedlaethol ar gyfer trawsnewid y blynyddoedd cynnar, drwy brofi beth yw elfennau creiddiol system. Bydd y gwaith hwn, ynghyd â gwerthusiad o'r rhaglen a gychwynnodd ym mis Medi ac a fydd yn cymryd o leiaf 12 mis i'w gwblhau, yn helpu i lywio penderfyniadau yn y dyfodol.

Gobeithiaf y bydd yr wybodaeth hon yn ddefnyddiol i'r Pwyllgor.

Yn Gywir

Julie Morgan AC/AM

Y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Deputy Minister for Health and Social Services

